

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดเขาน้อยสามผาน จ.จันทบุรี

เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (บ่าย)

ความสุขอันแท้จริง

วันนี้เป็นวันมหามงคลของพี่น้องชาวจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง โดยมี ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ได้เป็นประธานฝ่ายฆราวาส พระอาจารย์ฟัก สนธิธมฺโม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ได้พร้อมเพรียงกันมารวมสภานี้ เพื่อการสร้างมหากุศลผล อันยิ่งใหญ่แก่ชาติไทยของเรา ซึ่งมีความยุบยอบมานาน ต้องได้อาศัยกำลังของพี่น้อง ผู้รักชาติทั้งหลาย ได้รวบรวมกำลังมาช่วยชาติคราวนี้ ดั่งเห็นอยู่ต่อหน้าเวลานี้ก็ทองคำ ดั่งที่ได้อ่านผ่านไปแล้ว วันนี้ได้ทองคำถึง ๓๗ กิโล แล้วนี้ นับว่าได้มากมาย พี่น้องชาวจันทบุรีของเรา รู้สึกว่ามีความเด่นดวงตลอดมา มาเทศน์กองผ้าป่าครั้งแรกก็ได้ทองคำน้ำหนัก ๕๐ กว่ากิโล มาครั้งที่ ๒ ก็ได้อีกตั้ง ๔๐ กว่า ๔๕ กิโลอย่างนี้แหละ แล้วมาครั้งนี้อย่างน้อยก็ ๓๗ กิโล แล้วนี้

มีแต่ประกาศกังวานน้ำใจที่มีความรักชาติ ความเสียสละ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคีกับบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ร่วมกันเป็นทองแท่งเดียว ทองคำที่ไม่คาดคิดว่าจะได้จำนวนมากขนาด ดังที่เรียนให้ทราบนี้ก็ไต่มาตลอดมา ประกอบกับบรรดาพี่น้องชาวไทยที่รวมกันมาจากที่ต่าง ๆ มาอนุโมทนาสาธุการ ร่วมความรักชาติด้วยกัน ทองคำและดอลลาร์ของเราจึงมีจำนวนมาก วันนี้หลวงตา รู้สึกมีความซาบซึ้งกับบรรดาพี่น้องทั้งหลายเป็นอย่างมาก สมใจที่มีเจตนาที่จะช่วยชาติบ้านเมืองของเรา อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มกำลังความสามารถ นับตั้งแต่วันได้ประกาศตนออกเป็นผู้นำพี่น้องทั้งหลายเรื่อยมา ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๐-๒๕๕๑ มาจนกระทั่งบัดนี้

ผลที่ปรากฏก็ดังที่ท่านทั้งหลายได้ยินได้ฟังมาแล้ว จากการอ่านผ่านไปเมื่อสักครู่นี้ เป็นจำนวนมากสำหรับน้ำใจของพี่น้องชาวไทยเราที่แสดงออกคราวนี้ หลวงตา จึงรู้สึกมีความซาบซึ้งกับบรรดาพี่น้องทั้งหลายที่มีความรักชาติเป็นกำลัง แสดงออกซึ่งน้ำใจเป็นความเสียสละ ด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีต่อกันเรื่อยมา เวลานี้สมบัติของเราที่ได้แล้วก็เป็นที่พึงพอใจเป็นลำดับลำดับ นี่เพราะอำนาจแห่งความพร้อมเพรียงสามัคคีของเรา

ความพร้อมเพรียงสามัคคีนี้เป็นกำลังอันใหญ่หลวงมาก เมื่อเข้าสู่จุดใด ความพร้อมเพรียงสามัคคีนี้จะเป็นมหามงคลแก่กิจการงานนั้น ๆ ตลอดไป ธรรมะของพระพุทธเจ้าก็อาศัยความสามัคคีเป็นสำคัญ ทรงแสดงเรื่องความพร้อมเพรียงสามัคคีเป็นหลักใหญ่แห่งศาสนธรรมที่ประกาศสอนโลกเรื่อยมา เพราะฉะนั้นจึงขอให้พากัน

ตั้งอกตั้งใจรักษาความพร้อมเพรียงสามัคคีนี้ไว้ เพื่อเป็นปึกแผ่นมั่นคงแก่ครอบครัวของเรา ส่วนรวมตลอดถึงชาติบ้านเมือง มีความพร้อมเพรียงสามัคคีพึงหัวหน้าเป็นสำคัญ หัวหน้าในเวลานี้ทางฝ่ายพุทธศาสนาก็คือหลวงตาเป็นหัวหน้า โดยอาราธนาธรรมของพระพุทธเจ้ามาเป็นผู้ชี้แจงแนวทางทุกแง่ทุกมุมตลอดการดำเนิน พาพี่น้องทั้งหลายดำเนินมาตลอดด้วยความเป็นธรรม ไม่มีคำว่าลำเอียงนี้เรียกว่าธรรม ผลก็ปรากฏเป็นที่พึงพอใจเรื่อยมาอย่างนี้แหละ จึงขอขอบคุณและอนุโมทนากับบรรดาพี่น้องทั้งหลายเป็นอย่างมาก และขอขอบคุณอนุโมทนาต่อไป ในความพร้อมเพรียงสามัคคีของพี่น้องทั้งหลายที่ได้ดำเนินมาแล้ว และจะสั่งสมความพร้อมเพรียงสามัคคีนี้ให้มากยิ่งขึ้นไปเป็นลำดับ

สำหรับหลวงตาเองได้พยายามเต็มกำลังความสามารถ นับตั้งแต่วันบวชมาในพุทธศาสนาก็ไม่ได้สนใจกับทางการบ้านการเมือง มีแต่หน้าที่การงานของพระโดยถ่ายเดียว ปฏิบัติหน้าที่การงานตามหลักธรรมหลักวินัยเรื่อยมา จนกระทั่งถึงวาระที่จะได้ช่วยพี่น้องทั้งหลาย ก็บันดลบันดาลในจิตใจเองให้เกิดความเมตตาสงสาร แล้วอุตสาหะพยายามตะเกียกตะกาย ทั้ง ๆ ที่ร่างกายเวลานี้ก็ก้าวเข้า ๙๐ ปีแล้ว ก้าวเข้ามาได้ ๓-๔ เดือนนี้แล้ว ร่างกายขนาดนี้ก็เป็นอย่างอยู่ที่จะตะเกียกตะกายไปเทศนาที่นั่นที่นี้ แต่หลวงตาก็อุตสาหะพยายามไปเทศนาที่นั่นที่นี้เพราะเห็นแก่น้ำใจของพี่น้องชาวไทยเรา ซึ่งมีความรักชาติรักศาสนา รักความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตนในความเป็นผู้มีศีลมีธรรม ในความเป็นผู้พร้อมเพรียงสามัคคีกัน เช่นอย่างพานาพี่น้องทั้งหลายออกช่วยชาติบ้านเมือง ต่างท่านก็ต่างมีความเสียสละเต็มเม็ดเต็มหน่วยเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้

วันนี้ทองคำก็ได้ตั้ง ๓๐ กว่ากิโลแล้ว นี่ก็น้ำใจของพี่น้องทั้งหลายทั้งนั้นแหละ คนเราถ้ามีแต่ความตระหนี่ถี่เหนียว ความเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ เห็นแก่กอบแก่โกย เห็นแก่ริดแกไถแล้วจะไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัว เมืองไทยทั้งประเทศนี้ก็ล่มจมไปได้ เพราะความเห็นแก่ตัวของบุคคลเพียงกลุ่มเดียวหรือก็กลุ่มก็ตาม ถ้างลเป็นความคิดที่ไม่ดี เป็นภัยต่อชาติแล้วเป็นได้ทั้งนั้นแหละ นี่เรามีความพร้อมเพรียงสามัคคีเจตนาอันดีงามต่อชาติไทยของเรา จึงได้อุตสาหะพยายามตะเกียกตะกาย ทั้งพี่น้องทั้งหลาย ต่างคนต่างมีต่างคนต่างได้ มากน้อยรวมกันเข้าแล้วก็มากขึ้นเอง เช่นเดียวกับน้ำที่ตกลงมาที่ละหยดละหยาด ไม่จำเป็นตถต้องลงมาเม็ดหนึ่งเท่ากบตุ่มกับไหหนึ่งอะไรก็ตามตกที่ละหยดละหยาด ตกไม่หยุดไม่ถอย ก็ทำทองฟ้ามหาสมุทรให้เต็มด้วยน้ำได้

นี่การบริจาคของพี่น้องทั้งหลายก็เหมือนกัน ต่างคนมีมากมีน้อยบริจาคตามกำลังของตน รวมแล้วก็เป็นทองคำที่ส่งามนำปลื้มปิติยินดี ใครมองเห็นเข้าแล้วก็เกิดความซาบซึ้งปิติยินดี กับผลงานที่พี่น้องทั้งหลายแสดงออกมาให้เห็นทั่วหน้ากัน อย่างนี้แหละ นี่เป็นฝ่ายฆราวาสก็อุตสาหะพยายามอย่างนั้น ฝ่ายพระคือหลวงตาเองก็ได้อุตสาหะพยายามตะเกียกตะกาย เทศนาว่าการนี้เรียกว่าทั่วประเทศไทย ทุกแห่งทุกหนตำบลหมู่บ้าน เทศน์ซ้ำ ๆ ซาก ๆ อยู่ไม่หยุดไม่ถอยตลอดมา ทั้งที่สังขารร่างกายก็ไม่อำนวยเลย แต่ก็ตะเกียกตะกายเพราะจิตใจมีกำลังเต็มไปด้วยความเมตตาเพื่อพี่น้องชาวไทยทั้งชาติ จึงได้อุตสาหะพยายามเทศน์เรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้แหละ

การเทศนาว่าการทุกวันนี้ ก็ไม่เหมือนแต่ก่อนแล้ว จึงกรุณาทราบไว้ล่วงหน้าด้วยว่า การเทศนาว่าการถ้าชาดวรรคชาดตอนที่ตรงไหน กรุณาเลยทราบเลยว่าที่นั้นความจำมันตัดขาดไปแล้วหลงลืมไปแล้ว แล้วตั้งใหม่ขึ้นมามีอยู่เรื่อย ๆ เวลานี้ ปีนีแหละปีที่ความจำ คือความหลงลืม มันสับสนปนเปวกเวียนไปมาเรื่อย ๆ ไปเทศน์ที่ไหนมักเป็นเสมอ จึงขอความกรุณาจากพี่น้องทั้งหลายให้ทราบทั่วกันว่า ตรงไหนที่เป็นถ้อยเป็นความจับได้ ก็ให้นำถ้อยความอรรถธรรมอันนั้นไปเป็นคติเครื่องเตือนใจตนต่อไป อันไหนที่ตกขาดหายไปแล้วก็ปล่อยให้ไปเสีย นี่เรื่องของคนแก่เทศน์มันเป็นอย่างนั้น

วันนี้คนก็มาจำนวนมากมายทีเดียว พระเจ้าพระสงฆ์ก็มีจำนวนมาก บรรดาประชาชนก็มาทุกแห่งทุกหน กรุงเทพมหานครก็ไม่ใช่จำนวนน้อยนะ มีอยู่นี่เต็มไปหมด จังหวัดอื่น ๆ ก็มาจำนวนมากเหมือนกัน เรียกว่างานของเราเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ เป็นงานที่เชิดชูชาติไทยของเราให้เป็นความสง่างาม ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหลาย ไม่ให้เขาดูถูกเหยียดหยามชาติไทยของเราซึ่งเป็นไทมาดั้งเดิมได้ จึงต้องอุตสาหะพยายามอย่างนี้แหละ นี่แหละเราเชิดชูชาติไทยของเรา

เวลานี้หลวงตากี้ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้แล้วว่า โดยออกประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบทั่วกันว่า การช่วยชาติคราวนี้ขอให้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน ดอลลาร์ก็คงไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้าน อันนี้เราก็มองไม่ปักใจมากนัก แต่ค่อนข้างแน่ใจว่าดอลลาร์นี้จะได้ถึง ๑๐ ล้าน เพราะทองคำมีน้ำหนักมากกว่า เวลานี้ก็ขาดอยู่ประมาณ ๔ ตันกว่า เราได้ไปแล้ว ๕ ตันกว่าแล้วเวลานี้ทองคำ ส่วนดอลลาร์ได้แล้วเวลานี้ ๗,๒๐๐,๐๐๐ กว่าดอลลาร์ไปแล้ว ก็จะค่อย ๆ คืบคลานขึ้นไป เมื่อเราได้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน กับดอลลาร์ ๑๐ ล้านนี้แล้วก็จะเป็นความสง่างามแห่งชาติไทยของเรา และเป็นเครื่องหมายแห่งการช่วยชาติได้เป็นอย่างดี

เพราะการช่วยชาติคราวนี้ต้องหมายถึงสิ่งสำคัญ ที่จะเป็นเครื่องประกาศว่า ชาติไทยนั้น ช่วยชาติด้วยวิธีการใด นี่พวกเราทั้งหลายได้ช่วยชาติด้วยวิธีชวนขายหา เงินและทองคำ เข้าสู่คลังหลวงของเรา ให้หนุนขึ้น ๆ จนกระทั่งคลังหลวงของเรามี ความสง่างามเหลืออร่าม ครอบประเทศไทยของเรา อย่างน้อยด้วยทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน และดอลลาร์ก็ได้ ๑๐ ล้านดอลลาร์ นี่เป็นความสง่างามครอบทั่วประเทศไทย ใครไม่กล้ามาดูถูกเหยียดหยามชาติไทยของเราแล้ว เพราะเราได้ตามจุดมุ่งหมายคือ น้ำหนักทองคำ ๑๐ ตัน และดอลลาร์ก็ได้ ๑๐ ล้านดอลลาร์ นี่จะเป็นความสง่างาม เรา จะหาได้ในสมบัติเหล่านี้ ในเวลาจำเป็นที่เรากำลังช่วยชาติอยู่เพียงเท่านั้น นอกจากนั้น แล้วจะหาได้ยาก

อยู่ ๆ ธรรมดา ๆ จะมีผู้นำทองคำ ดอลลาร์ เงินสด มามอบให้คลังหลวงของ เรานี้ รู้สึกจะยากอยู่ แล้วเวลาผ่านจากนี้ไปแล้วก็เหมือนกัน พอเสร็จนี้ไปแล้วต่างคน ก็ต่างพักเครื่องไปเรื่อย ๆ แหละ จะได้เวลาที่กำลังวิ่งเต้นชวนขาย เพื่อชาติของเรานี้ เท่านั้น คือให้ได้ทองคำจากการช่วยชาติคราวนี้ น้ำหนัก ๑๐ ตัน ดอลลาร์ก็ขอให้ได้ ๑๐ ล้านดอลลาร์ จะเป็นทีพอใจของพี่น้องชาวไทยทั้งชาติ แม้หลวงตาบ๊วเองก็ได้ ประกาศตอนออกแล้วว่า ถ้าได้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน ดังที่ประกาศให้พี่น้องทั้งหลาย ทราบทั่วกันนี้แล้ว ใครจะมาตำหนิติเตียน หรือด่าทอต่าง ๆ ในเมืองไทยของเรานี้ หลวงตาจะผลักพี่น้องทั้งหลายออกไปข้างหลัง หลวงตาจะออกสนามแต่คนเดียว

ใครจะว่าอะไรดูถูกเหยียดหยามอะไรมา มาดูถูกเหยียดหยามชาติไทยของเรา หลวงตาบ๊วจะเป็นผู้ออกรับข้าศึกสงครามปากของเขา ที่มาด่าทอพี่น้องชาวไทย ตลอดการดูถูกเหยียดหยาม ชี้น้ำด่าทอต่าง ๆ แต่ผู้เดียว คือหลวงตาเป็นผู้ประกาศ แล้วว่าให้ได้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน แล้วก็ได้อย่างนั้นจริง ๆ ด้วย คือน้ำหนัก ๑๐ ตัน และดอลลาร์ก็ได้ ๑๐ ล้านนี้ด้วยแล้ว ใครจะมาว่าหลวงตาบ๊วจะเป็นผู้รับ รับข้าศึก สงครามปากของคนที่มาชี้น้ำด่าทอนั้นแต่ผู้เดียว ขอให้พี่น้องทั้งหลายอยู่เป็นสุข ๆ เพราะได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่เราได้ประกาศไว้เรียบร้อยแล้วอย่างสมบูรณ์

นี่ละจึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบทั่วกันว่าเวลานี้เป็นเวลาที่สำคัญมาก ที่เรา จะต้องอุทิศสำหรับชวนขายหาสมบัติอันล้ำค่า คือทองคำนี้เข้าสู่คลังหลวงของเรา เมื่อ สมบัติเข้าสู่คลังหลวงแล้วผลประโยชน์เป็นอย่างไรบ้างก็ดังที่ท่าน ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ท่านได้ประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบทั่วกันแล้ว นี่ละ เอ้า ถ้างได้ทอง คำได้เต็มนี้แล้วเรายูบบายทั่วหน้ากัน หลวงตาก็หายห่วง พอได้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตันแล้วจะไม่รบกวนพี่น้องทั้งหลายอีกต่อไป ดังที่เคยประกาศก้องและรบกวนตลอด มาอย่างนี้ จะอยู่แบบสงบเย็นใจสบายใจ แต่เมื่อพี่น้องทั้งหลายมีใจใสศรัทธาเพราะ

ความรักชาติ จะเสียสละมาบริจาคทานอีก หลวงตาก็พอใจรับตลอดไปหรือจะได้อีก ยิ่งกว่าทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน กลายเป็นว่าได้ทองคำน้ำหนัก ๓๐ ตัน หลวงตายังดีใจใหญ่เลย แต่ไม่ได้รับกวนพี่น้องทั้งหลายปล่อยให้เกิดขึ้นมาเอง เวลานี้เป็นเวลาทีประกาศอยู่ในทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน จึงขอให้พยายามทุกผู้ทุกคนให้ได้ตามนี้ แล้วเราจะอบอุ่นแน่นหนามั่นคงในชาติไทยของเรา

การซื้อขายการไปมาหาสู่ การประกันตัวชาติไทยของเราจะขึ้นอยู่กับทองคำและดอลลาร์นี้ทั้งนั้น การหมุนตัวรอบประเทศไทยออกจากหลักใหญ่ที่มีเป็นเครื่องประกันตัวอยู่นี้เรียบร้อยแล้ว นี่ละเราจึงต้องเสาะแสวงหาเป็นอย่างมากทีเดียว ดังที่ท่าน ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ท่านได้ชี้แจงให้พี่น้องทั้งหลายทราบแล้ว หลวงตาจึงไม่จำเป็นจะต้องชี้แจงอะไรอีกเพราะความรู้ของหลวงตาเป็นชี้ประตัว ไม่ได้เหมือนความรู้ของท่านที่ได้ชี้แจงให้พี่น้องทั้งหลายทราบนะ ขอให้มีความภาคภูมิใจก็แล้วกันนะ

งานของเราที่จันทบุรีนี้เป็นงานที่โด่งดังมาเป็นลำดับลำดับมา ทั้งนี้ก็อาศัยอาจารย์ฟัก อาจารย์ฟักนี้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรง เป็นกำลังวังชาทุกด้านทุกทาง ทั้งความคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดการวิ่งเต้นชวนขายประสานงานอยู่กับอาจารย์ฟัก ต่อจากนั้นก็เรียงลำดับลำดับกันไปเป็นลำดับที่เดียว นี่ก็เป็นบุญเป็นคุณ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพี่น้องชาวจันทบุรีเราได้อีกหนึ่งคืออาจารย์ฟัก เป็นที่ชอบเป็นความประสานยิ่งกว่าความผูกพัน ก่อความให้แตกร้างเป็นไหน ๆ อย่างนี้เสียท่านไม่มี มีแต่ความประสาน สิ่งใดไม่ดีซ่อมแซมให้ดีขึ้นเป็นลำดับลำดับ นี่ก็ชาติไทยของเรากำลังอยู่ในความที่จะซ่อมแซม เพราะชำรุดทรุดโทรมทั้งประเทศ ท่านก็อุตสาหะพยายาม ทางภาคตะวันออกนั้นกระจายไปหลายภาคทีเดียว ได้มารวมประสานกันในงานนี้มีจำนวนมาก

เพราะฉะนั้นพระเจ้าพระสงฆ์จึงมาเป็นร้อย ๆ ในงานนี้ ก็เพราะอำนาจานุภาพ บุญญาภิสมภาร ท่านผู้เป็นหัวหน้าคืออาจารย์ฟักนั้นแล เป็นผู้ประสานให้ ท่านเหล่านั้นจึงพอกพอใจที่มาในงานนี้ ทั้งใกล้ทั้งไกลท่านอุตสาหะมาเพราะมาด้วยน้ำใจของผู้มีน้ำใจ ติดต่อดสื่อสารไปถึงและอุตสาหะมาด้วยกันนี้แหละ อย่างพี่น้องทั้งหลายที่มา รวมอยู่เป็นจำนวนมากนี้ก็เพราะ น้ำใจของท่านผู้เป็นหัวหน้าประสานประสาน บอกกล่าวเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ชาวของมหากุศลให้ทราบทั่วหน้ากัน จึงได้พร้อมเพรียงกันมาบริจาคทานในคราวนี้

การให้ท่านนี้กรุณาอย่าได้เข้าใจว่า พี่น้องทั้งหลายบริจาคทานเป็นทองคำก็ดี ดอลลาร์ก็ดี เงินสดก็ดี เมื่อบริจาคทานเข้าสู่คลังหลวงแล้ว มีคลังหลวงเท่านั้นจะได้

รับผลประโยชน์โดยถ่ายเดียว ส่วนพี่น้องทั้งหลายก็จะได้รับแต่ความอบอุ่นเย็นใจสบายใจเพียงเท่านี้ ยังมีอีกเพิ่มขึ้นมาอีก คือว่าสมบัติที่พี่น้องทั้งหลายบริจาคนับตั้งแต่ทองคำ ดอลลาร์ เงินสด ลงไปเข้าสู่คลังหลวงเรียบร้อยแล้ว คลังหลวงก็เป็นคลังหลวงที่แน่นหนามั่นคง ทำพี่น้องชาวไทยเราให้มีความอบอุ่นทั่วหน้ากัน นี่เป็นด้านวัตถุ เกิดจากด้านวัตถุคือความแน่นหนามั่นคงของชาติไทยเรา ที่นี้เกิดจากด้านนามธรรมคือเจตนาที่เป็นกุศลซึ่งพี่น้องทั้งหลายบริจาคันั้น ทองคำเข้าสู่คลังหลวง บุญกุศลที่ท่านทั้งหลายบริจาคมาน้อยนี้ ไหลเข้าสู่จิตใจของผู้มีศรัทธา เราจึงได้ผลมหาศาลทั้ง ๒ ประการด้วยกัน คือ

ประการหนึ่ง วัตถุทั้งหลายนี้ได้เข้าสู่คลังหลวง ให้เกิดความอบอุ่นทั่วประเทศไทย

อันดับที่สอง ได้แก่ ทานมัย คือบุญสำเร็จจากการให้ทานทองคำ ดอลลาร์ เงินสดเข้าสู่คลังหลวง แล้วสะท้อนย้อนกลับมาเป็นมหากุศลต่อจิตใจของพี่น้องผู้บริจาคตู้หน้ากัน เราจึงได้มหากุศลทั้ง ๒ อย่าง จึงขอให้พากันภาคภูมิใจ คราวนี้เป็นคราวที่เราสร้างมหากุศลแก่ชาติและจิตใจของเรา นอกจากนั้นยังจะได้เห็น ความพร้อมเพรียงสามัคคีความรักชาติแห่งคนไทยทั้งชาติ ได้กลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต่างท่านต่างวิ่งเต้นชวนชวาย หามาได้มากได้น้อยจนเป็นกอบเป็นกำให้เห็นอยู่เวลานี้ นี่ก็คือน้ำใจแห่งความรักชาติของเรา

ความรักชาติกับความรักชาติ กับความเสียสละเพื่อชาติ กับการบำรุงรักษาชาติกลมกลืนเป็นอันเดียวกัน นี่เป็นสมบัติของพี่น้องชาวไทยเรา และเป็นความรับผิดชอบที่เราทุกท่าน จะได้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติต่อชาติบ้านเมืองของตน หากว่าเกิดเรื่องราวอะไรไม่ดั่งใจ เราเป็นเจ้าของของชาติ เป็นเจ้าของของสมบัติในชาตินี้ ให้ต่างคนต่างมีความรับผิดชอบทั่วหน้ากัน ต่างคนต่างมีความพร้อมเพรียงสามัคคี อย่าพากันแตกแยกแยกย้ายไปที่ต่าง ๆ เห็นด้วยบ้างไม่เห็นด้วยบ้าง จะทำบ้างไม่ทำบ้าง แล้วสุดท้ายชาติไทยของเราก็จมไปลงทะเลหลวงโดยไม่ต้องสงสัย เพราะความไม่พร้อมเพรียง ความแตกจากความสามัคคีเป็นผลร้ายแก่ชาติไทยของเรา จึงให้มีความพร้อมเพรียงสามัคคี แล้วฟังหัวหน้าเป็นสำคัญ

หัวหน้าอย่างปัจจุบันนี้ หลวงตานำธรรมของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นธรรมอันเลิศเลอมาสั่งสอนพี่น้องทั้งหลาย แนะนำทางทุกสิ่งทุกอย่างไว้ให้ดำเนินตามนั้น นี้เรียกว่าหัวหน้า จึงขอให้ฟังเสียงหัวหน้าที่มีธรรมเป็นเครื่องพาค้าวเดิน อันนี้เป็นของสำคัญมากที่สุด ก่อนที่จะได้มานำพี่น้องทั้งหลาย หลวงตาได้คิดอ่านไตร่ตรองทุกแง่ทุกมุม เรื่องของกิเลสตัณหาเรื่องโลกเรื่องสงสาร หลวงตาไม่นำเข้ามาในโครงการ

การดำเนินเพื่อชาติไทยของเราเลย มีตั้งแต่เรื่องอรรถเรื่องธรรมล้วน ๆ ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก พูดตรงไปตรงมาเรียกว่าภาษาธรรม ภาษาโลกนั้นมีความปลิ้นปล้อนหลอกลวงตมต้น โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น เขาจะไปตมกันให้ลมจม หมดทั้งครอบครัวและโคตรแซ่นี้ก็เพราะอาศัยปากหวาน ๆ นั้นแหละ หาหลอกลวงที่นั่นหลอกลวงที่นี้ให้เขาตายใจ แล้วก็มีโอกาสอันดีมากที่จะต้องกอบโกยเอาสมบัติเงินทองของเขาด้วยกลมายาของตนเอง จนกระทั่งเขาลมจมไปได้ นี่คือนภาษาของกิเลส

ไปที่ไหนไวใจกันไม่ได้เรื่องภาษาของกิเลส หวานฉ่ำทีเดียว กิริยามารยาทนิมนวลอ่อนหวาน การพูดการจาไพเราะพริ้งเหมือนหนึ่งว่าเทวดาบนสวรรค์ทุกชั้นสูไม่ได้ พวกนี้เป็นผู้ที่มีความนิมนวลอ่อนหวานแข่งเทวดาได้ นี่เป็นกิริยาภายนอกของเรื่องกิเลสตัวสกรหลอกลวงโลกมันแสดงอย่างนั้น หลอกอย่างนั้นสุดท้ายก็ทำคนที่หลงตามกลของมันให้ลมจมลงไปได้นั่นแหละ นี่ภาษาโลกเป็นอย่างนั้นจึงไม่ค่อยไวใจกันได้อย่างง่ายดายเหมือนภาษาธรรม ภาษาธรรมนี้ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูกต้องไปตรงมาเรียกว่าภาษาธรรม แล้วภาษาธรรมนี้ไม่เคยทำผู้หนึ่งผู้ใดให้ลมจมฉิบหายแม้แต่รายเดียว

ดังพระพุทธเจ้าของเราได้ตรัสธรรมขึ้นมาแต่ละพระองค์ ๆ เป็นแนวทางที่ถูกตมตั้งงาม นำสัตว์ทั้งหลายให้หลุดพ้นจากทุกข์ไปโดยลำดับลำดับ ผู้ที่ยังไม่หลุดพ้นจากทุกข์ บุญกุศลที่ปฏิบัติตามธรรมนั้นก็ส่งผู้ที่บำเพ็ญนั้นให้ไปสู่สถานที่ดี คดีที่เหมาะสมตลอดมาเรื่อยไปอย่างนี้เอง นภาษาของธรรม อย่างภาษาของพระพุทธเจ้าตรัสออกมาคำใดเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว ผู้ปฏิบัติตามธรรมที่สอนไว้แล้วนั้น เป็นความชอบธรรมถูกต้อง หากก้าวเดินไปตามจุดหมายปลายทางที่ธรรมแสดงไว้แล้ว ย่อมถึงจุดที่หมายปลายทางได้ ไม่มีการตมต้นหลอกลวงเหมือนภาษากิเลส

เพราะฉะนั้นเรื่องของกิเลสกับเรื่องธรรม จึงเป็นข้าศึกศัตรูกันมาตลอดตั้งกับตั้งกลับแล้ว ต่อไปนี้ก็ยังจะมี คือนภาษาของกิเลสเรื่องของกิเลสนั้นเป็นเรื่องอันหนึ่ง เรื่องของธรรมภาษาของธรรมนี้เป็นเรื่องอันหนึ่ง แต่อยู่ในจิตใจอันเดียวกัน คำว่ากิเลสพี่น้องทั้งหลายอย่าไปเข้าใจว่าต้นไม้ ภูเขา ดิน ฟ้า อากาศ หรือฟ้าแดด ดินลมที่ไหนเป็นกิเลสและเป็นธรรม สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่กิเลสไม่ใช่ธรรม ธรรมแท้มีอยู่ที่จิตใจ เกิดขึ้นจากจิตใจ กิเลสแท้ก็เกิดขึ้นจากจิตใจของเรานั้นแหละแต่ละคน ๆ มีกิเลสและธรรมเกิดอยู่ด้วยกัน เพราะฉะนั้นทั้งสองอย่างนี้จึงรบรากันตลอดมา ถ้าผู้มีธรรมก็เรียกว่ารบรากับกิเลส ถ้าผู้ไม่มีธรรมก็ปล่อยให้กิเลสลากถูไป ถลอกปลอก

เป็กตกรอกเวจีทั้งเป็นทั้งตาย เมืองคนเมืองผี หาเหตุหาผลไม่ได้ นี่คือภาษาของกิเลส อำนาจของกิเลส

อารมณ์ของกิเลสนั้นเกิดขึ้นที่ใจของเราเอง กรุณาทราบว่าอารมณ์ของกิเลสเป็นอย่างไร อารมณ์ของธรรมเป็นอย่างไร ทั้ง ๆ ที่เกิดขึ้นจากใจดวงเดียวกัน เพราะกิเลสก็ศีธรรมก็ดี เกิดที่ใจดวงเดียวกันนี้ อยู่ที่นี่ แสดงความดีความชั่วขึ้นจากใจที่นี้ อย่างเดียวกันหมด ไม่ได้มีใน ดิน ฟ้า อากาศ โลกธาตุกว้างแสนกว้างไม่มีที่อยู่ของกิเลสและธรรม ที่อยู่ของกิเลสและธรรมอยู่ที่จิตใจของมนุษย์และสัตว์ทั่ว ๆ ไปนี้เหมือนกันหมด เพราะฉะนั้นพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าที่ได้ตรัสรู้ธรรมก็คือว่าชำระสังหารกิเลสซึ่งเป็นตัวภัยภายในพระทัยคือใจของพระพุทธเจ้า ให้สิ้นซากลงไปโดยสิ้นเชิง เหลือแต่ธรรมล้วน ๆ ได้แก่ความบริสุทธิ์พุทธโอเต็มดวงมาประกาศธรรมสอนโลก เป็น โลกวิทู รู้แจ้งโลกทั้งโลกนอกโลกในตลอดทั่วถึงขึ้นมา นี้เรียกว่า ธรรม

อารมณ์ของกิเลส อารมณ์ของธรรม ถ้าท่านทั้งหลายยังไม่ทราบก็กรุณาทราบอารมณ์ของกิเลสมันผลักดันให้มีความอยาก ความทะเยอทะยาน ความหิว ความโหย ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจผลักดันให้อยากคิด อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นฝ่ายต่ำ ๆ นี้เรียกว่าอารมณ์ของกิเลสมันผลักดันจิตใจให้ไปยินดีในสิ่งที่ไม่เป็นผลเป็นประโยชน์ และเป็นความเสียหายโดยลำดับลำดับไป นี้เรียกว่าอารมณ์ของกิเลส เช่น ความโลภ โลกจนกระทั่งเอาจนไม่มีเนื้อหนังติดตัว ตายไปก็ตามขอให้ได้โลกก็พอ อันนี้ละความโลภ ความอยาก ความอยากได้มากเลยเหตุเลยผล นี่ท่านเรียกว่ากิเลส ความโกรธ ราคะตัณหา มัณโฑร มัณเคียดแค้นให้ผู้ใด ขำพินันแทงจนเป็นเถาเป็นถ่าน นี่ท่านก็เรียกว่ากิเลส คือความโกรธ การทำลาย ราคะตัณหา คือความรัก ความทะเยอทะยานในกามกิเลส ไม่มีคำว่าพอ มีหญิงมีชายทั่วแดนโลกธาตุไม่พอกับเรื่องกามกิเลสนี้เลย

สัตว์ตัวใดชอบทั้งนั้น ๆ ที่จะว่าพอแล้วเรามีผิวพอแล้ว เมียพอแล้วไม่มี มีเท่าไรเหมือนกับไฟได้เชื้อ พอมองเห็นรูปหรือได้ยินเสียงของเชื้อของกิเลสมันแสดงขึ้นเท่านั้น ไฟกิเลสนี้จะติดพัน ๆ ไปโดยลำดับ นี้เรียกว่ากิเลส ความรักที่เป็นกามกิเลสนี้ท่านเรียกว่ากิเลส มันเกิดมันผลักดันอยู่ที่หัวใจสัตว์ เพราะฉะนั้นผู้มีธรรมจึงต้องระงับสิ่งเหล่านี้ ธรรมคือการระงับสิ่งที่ เป็นภัยภายในจิตใจ ความโลภ คนเราไม่ตายก็มีโลภเป็นธรรมดา ความโลภอยากได้นี้เป็นธรรมดาไม่เรียกว่าความโลภ ไม่เรียกว่ากิเลส แต่โลกจนไม่มีเขตมีแดน ไม่มีฝั่งมีฝ้า โลกจนไม่รู้จักพอดิบพอดี จนกระทั่งตายก็ยังโลภอยู่ นั่น ท่านเรียกว่ากิเลสโดยตรง

ความโกรธก็เหมือนกัน จะโกรธใครก็พิจารณาตัวเองเสียก่อน ว่าการโกรธเขา เช่นนี้ผิดหรือถูกประการใด เราโกรธเขาเราโกรธได้ แต่เขาโกรธเราโกรธไม่ได้เพราะเหตุไร นี่คือการเลศความเห็นแก่ตัว โกรธคนอื่นไม่พอใจคนอื่น แสดงออกได้เต็มหัวใจ แต่คนอื่นจะมาโกรธมาแสดงความเคียดแค้นต่อเราไม่ให้ทำ นี่คือการเลศมันชอบแต่อย่างนั้น ความรักก็เหมือนกัน รักได้ตะปอหมด ไม่มีฝั่งมีฝาเรียกว่าความรัก ท่านเรียกว่ากามกิเลสเป็นประเภท ๆ นี้รวมแล้วส่วนใหญ่ ๆ ท่านเรียกว่ากิเลส กิเลสเหล่านี้เกิดขึ้นจากใจของเรา มันจะผลักดันใจของเราให้ติดให้ดันไปตามมัน แล้วสร้างความทุกข์ ความลำบากลำบากให้แก่ตนไม่มีวันจบสิ้นลงได้ตลอดไป ถ้าปฏิบัติตามมันแล้วเสียผู้เสียคน แม้จะเป็นมนุษย์เราอยู่นี้ก็ตาม ซ้อมมีแต่เป็นมนุษย์เฉย ๆ แต่ความดีงามที่เป็นสารประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกิเลสเหล่านั้นไม่มี มีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้เจ้าของอยู่ในหัวอก นอกจากนั้นก็กระจ่ายไปหาคนอื่นให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายไปตาม ๆ กัน นี่คือการมณของกิเลส ให้พากันเข้าใจเสียว่ากิเลสคืออะไร

มันเกิดขึ้นจากใจของคนและสัตว์นั้นแหละ ให้ทราบว่ากิเลสมันมีลักษณะอย่างนี้ อาการอย่างที่ว่ามานี้ ผลักดันออกไปให้คิดให้ปรุงให้แต่ง ให้ติดให้ดันไปตามกิเลสที่มันต้องการอย่างไร ผิดถูกไม่คำนึง เรื่องกิเลสจะไม่คำนึงถึงเหตุถึงผล ผิดถูกดีชั่ว มีแต่จะเอาให้ได้อย่างใจอย่างเดียว ได้อย่างใจอย่างเดียว ผิดขนาดไหนก็ขอให้ได้ ไม่ได้คำนึงความผิดถูกชั่วดี นี่ท่านเรียกว่ากิเลส เป็นภัยของธรรมคือความพอดิ

ที่นี้อารมณ์ของธรรมนั้นเป็นอารมณ์ที่ระงับดับกิเลส กิเลสมันโลภมากธรรมก็ระงับไว้อย่าโลภมากเกินไปนะ คนที่ได้เพราะความโลภมากเป็นเศรษฐีบุญภูมิ เอาความสุขความเจริญมาอวดโลกเขาไม่เคยเห็นใครมี ใครจะโลภมากได้มามากขนาดไหนแล้วก็มีผิดหวัง ๆ อยู่กับการได้มา การได้มากกับการเสียไปมันมีทางเปิดเข้าและเปิดออกได้ เปิดเข้ามาแล้วมันก็ไหลออกไปได้นั้นแหละ นี่ได้มาก็เสียไป ๆ มีธรรมระงับให้อยู่ในความพอดิ สิ่งที่ได้มาก็อย่าลืมนื้อลืมตัวจนเลยเถิด ที่เสียไปก็ให้รู้เหตุรู้ผลของมันว่าเสียไปเพราะอะไร นี่เรียกว่าธรรม ถ้ามันโลภมาก ๆ ก็ให้ระงับมันลงไปอยู่ในความพอดิ เอามรณัสสตินี้บังคับเอาไว้ว่าคนเป็นมหาเศรษฐีก็ตาม มีความรู้จรดเมฆจรดฟ้าก็ตาม มันจะต้องตายด้วยกันถูกเผาด้วยไฟด้วยไฟ มันไม่ได้เผาด้วยสมบัติเงินทองข้าวของ ไม่ได้เผาด้วยยศลาภบรรดาศักดิ์ ชื่อเสียงเรียงนามอะไรแหละ มันเผาด้วยไฟเหมือนกันเอามาคิดอย่างนี้ เรียกว่าธรรมระงับกิเลส

ที่นี้เรื่องกิเลสเหล่านี้ก็ไม่พองตัว เพราะได้ระงับจากธรรมคือเป็นน้ำดับไฟ ความโกรธ เวลาโกรธเขาก็ให้ดูตัวเสียก่อน ไปโกรธเขาทำไม โกรธตัวเองก็เผาตัวเองแล้ว ไม่สบายในตัวเอง เคียดแค้นเป็นพินเป็นไฟเผาหัวอกตัวแล้ว ยังจะเอาไฟในหัว

ออกนี้ไปเผาคอนอื่นให้เดือดร้อนไปตาม ๆ กันได้ยังไง มันไม่ถูก พอรู้ความโกรธที่มันเผาเจ้าของก่อนแล้วเราก็ระงับได้ ความโกรธนี้ก็ไม่เป็นไฟระบาศาดกระจายไปหาคนอื่นก็ไม่เกิดความเสียหาย นี่ละให้พากันจำ เรื่องความรักก็ให้อยู่ในความพอดีพอติดตั้งที่แสดงให้พี่น้องทั้งหลายทราบแล้ว ขอให้อยู่กันด้วยความมีศีลมีธรรม นี่แหละเรียกว่าธรรม

มีธรรมอย่างพรรวาสกับพระนี่ต่างกันความเป็นอยู่ พระนี่เรียกว่าตัดหมดเรื่องกามกิเลสทั้งหลายท่านตัดขาดหมดเป็นคนละโลกไปเลย แต่สำหรับพรรวาสท่านไม่ได้ตัด เมื่อท่านไม่ตัดแล้วท่านก็มีกรอบให้อยู่ในกรอบแห่งศีลธรรม ให้อยู่ในความพอดีพองาม มีความละอายบาปให้มี หิริโอตตปปะ สะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรม สร้างตั้งแต่ความชั่วช้าลามก ครั้นตายลงไปแล้ว ก็ความอาจหาญชาญชัยของตนที่สร้างแต่ความชั่วนั้นแหละ มันไปเผาตัวอยู่ในนรกอเวจี นรกอเวจีมีน้อยเมื่อไร ท่านกล่าวไว้ถึง ๒๕ หลุม เรายังเห็นว่าพระพุทธเจ้าโกหกอีกเธอ เท่าที่ผ่านมาในตำรับตำราที่ท่านแสดงไว้พระพุทธเจ้าตรัสรู้นี้มากต่อมาก ไม่เคยเห็นพระพุทธเจ้าพระองค์ใดเป็นศาสดาแหวกแนว สอนสัตว์โลกไม่เป็นไปตามความสัตย์ความจริงเลยอย่างนี้ไม่มีสอนไปตามความสัตย์ความจริง ผู้ปฏิบัติไปตามนี้แล้วจะหลุดพ้นจากทุกข์ไปเป็นลำดับลำดับ

ไม่เหมือนกิเลส กิเลสนี้ไม่ว่าผู้ใดปุ่ ย่า ตา ยาย ลูกเต้าหลานเหลนของกิเลสเป็นสกุลตมต้นหลอกลวงโลกให้ลุ่มจมไปด้วยทั้งนั้น มีแต่ความเสียหายเต็มไปหมดในกิเลส ถ้าใครไปทำตามกิเลสแล้วจะลุ่มจม จึงขอให้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมของพระพุทธเจ้า เราเกิดมานี้เราก็ก่เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว สัตว์ทั้งหลายที่เขาเกิดเขาไม่มีโอกาสเป็นมนุษย์นี้มีมากต่อมากนะ มากกว่ามนุษย์ไม่ทราบจำนวนเท่าไร คือมากต่อมากเขาไม่มีโอกาส เขาเกิดเป็นมนุษย์ไม่ได้ แต่เรามีโอกาสเป็นมนุษย์แล้วให้สร้างทางแห่งความเป็นมนุษย์ เพื่อไปมรรคผลนิพพานด้วยความดีของเราตลอดไปนะ

ทุกข์ยากก็ทุกข์เถอะ คนเราเกิดมาสร้างอยู่สร้างกินต้องวิ่งเต้นชวนชววย มีมากมีน้อยขอให้ได้กินขอให้ได้ทาน อย่ามีแต่ความกินอย่างเดียว กิเลสเอาไปถล่มหมดความดีภายในใจไม่มี มีแต่ธาตุขันธ์เอาไปกิน เอาลงไปในปากในท้อง กินอ้อมปากอ้อมท้องสบายไปวันหนึ่งเวลาหนึ่งเพียงเท่านั้น ครั้นต่อมาหิวอีกกินอีก จนกระทั่งถึงวันตายบุญกุศลแม้หนึ่งไม่ติดใจเลย ใจไม่ได้มีบุญมีกุศลเพราะเจ้าของไม่สนใจสร้างบุญ นี่แหละคนนี้เป็นคนเหือดแห้งกันดารมากทีเดียว รอแต่ลมหายใจ นอกจากเหือดแห้งจากบุญจากกุศลแล้ว ยังสมบูรณ์พูนผลไปด้วยพินด้วยไฟ เกิดขึ้นจากบาปจาก

กรรมของตนที่สร้างที่สร้างขึ้นมามีเสียอีก คนนี้ไปอุทิศด้วยพินด้วยไฟอยู่ในแดนนรก คนหนึ่งอุทิศสมบุรณ์ด้วยอรรถด้วยธรรม ด้วยความสุขความเจริญอยู่ในแดนสวรรค์ นอกจากนั้นก็ถึงนิพพานได้ เพราะอำนาจแห่งธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสอน

จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายกรุณาทราบทั่วกันว่า กิเลสก็ดี ธรรมก็ดี เกิดที่ใจของเราทุกคน ให้สังเกตตัวเอง ถ้าความคิดใดไม่ดีจะเป็นภัยต่อตัวเองและส่วนรวมแล้ว ให้ระมัดระวังอย่าพามันทำ มันจะระบดสาตกระจายเป็นพินเป็นไฟเผาไหม้กัน แล้วก็สร้างบาปสร้างกรรมในเวลานั้นอีกด้วย ให้ระมัดระวัง ให้สร้างแต่คุณงามความดีต่อกัน เห็นหน้ากันมีความยิ้มแย้มแจ่มใส เพราะต่างคนต่างมีอรรถมีธรรมในใจ นี้เรียกว่าการสร้างบุญ ให้พากันสร้างบุญ

ใจนี้ไม่เคยตาย ตั้งกับตั้งกลับก็เป็นมาอย่างนี้ แม้จะไปตกรรตตั้งก็กลับก็กลับก็ตาม การที่เราได้รับความทุกข์ในแดนนรกแต่ละหลุม ๆ นั้นยอมรับ ส่วนที่จะให้ใจนี้ฉิบหายไม่มี ทุกข์ขนาดไหนก็ยอมรับว่าทุกข์ แต่ไม่เคยฉิบหายคือใจดวงนี้ เวลาชำระสะสางแล้วด้วยอำนาจแห่งคุณงามความดีของเรา ก็ค่อยสงบผ่องใส ได้บริสุทธิ์ขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงขั้นความบริสุทธิ์เต็มที่แล้ว ดังพระพุทธเจ้าและพระสาวกอรหันต์ทั้งหลาย ท่านถึงนิพพานเลย นั้น ถึงนิพพานก็ไม่สิ้นสูญใจดวงนี้ ไม่มีคำว่าสูญ ตกรรตก็ไม่สูญใจดวงนี้ จนกระทั่งบริสุทธิ์เต็มที่แล้วไปถึงนิพพานก็ไม่สูญ นี่แหละท่านว่านิพพานเที่ยง ก็คือจิตดวงที่ไม่สูญนี้แหละเป็นผู้บริสุทธิ์เต็มที่แล้ว เรียกว่าธรรมธาตุ อยู่ในแดนแห่งนิพพาน นี่แหละเป็นผู้เสวยความบรมสุขตลอดไป ท่านจึงเรียกว่านิพพานเที่ยง ๆ ก็เพราะจิตดวงนี้ไม่ตาย มีความเที่ยงตรงอยู่ด้วยบรมสุขตลอดไป นี่คือการสร้างความดีให้ผลแก่เราอย่างนี้ ให้พากันอุตสาหะพยายามสร้างคุณงามความดี

เราเป็นฆราวาสวิ่งเต้นชวนขายหลายด้านหลายทาง แต่ส่วนมากมันจะวิ่งเต้นชวนขายไปเพื่อกิเลสตัณหาเสียนั่นแหละเราจึงผิดพลาดไป ให้วิ่งเต้นชวนขายได้มาแล้วแบ่งใช้แบ่งสอยแบ่งกินแบ่งทาน อันนี้เรียกว่าเสมอดันเสมอปลาย ร่างกายก็ได้รับความสุข จิตใจของเราก็ได้มีบุญมีกุศลติดตัวเอง เพราะการสร้างความดีจากการทำบุญให้ทาน คนนี้ไม่เสียที่ เกิดมาเป็นมนุษย์ไม่เสียทำเสียที่ด้วยความเป็นมนุษย์ ออกจากนี้แล้วไปสวรรค์ พรหมโลก หรือผู้มีคุณงามความดีเต็มที่แล้วถึงนิพพานในชาตินี้ก็ไม่สงสัย ดังพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ท่าน ท่านสร้างความคิดทั้งนั้นแหละ

ดังที่พระท่านอยู่ในป่าในเขา เราไม่เคยเห็นพระที่ท่านอยู่ในป่าในเขาท่านอยู่อย่างไร ก็เราไม่เคยบวชเคยเรียน วิ่งเพ่นพ่าน ๆ หาอยู่หากินตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับ วันหนึ่ง ๆ สืบทอดกันไปด้วยการตื่นนอนวิ่งเต้นชวนขายถึงหลับ ๆ จนกระทั่ง

ถึงวันตายแล้วไม่เคยได้เข้าไปชำระจิตใจบำเพ็ญภาวนาในป่าในเขา เหมือนพระท่านไปบำเพ็ญ เราไม่รู้เรื่องราวว่าธรรมเป็นยังไง พระท่านเป็นยังไงกับฆราวาส โจนผม โจนคือใคร โจนก็ได้ผ้าเหลืองใครมาห่มก็ได้ ฆราวาสกับพระเหมือนกัน มันไม่ได้เหมือนสำหรับทางด้านจิตใจ

การประกาศออกภายนอกก็คือว่า โจนผม โจนคือ ประกาศตนว่าเป็นเพศของพระให้โลกทั้งหลายได้เห็นอย่างชัดเจน ครองผ้าเหลือง จิตใจถึงตวัน จิตใจของพระกับจิตใจของฆราวาสเป็นคนละอย่างต่างกัน ฆราวาสเขามีความคลุกเคล้าด้วยกิจบ้าน การเรือนทุกสิ่งทุกอย่าง มีอยู่ในกิจฆราวาสทั้งหมด แต่กิจการงานของพระนั้นมีแต่การชำระความชั่ว ระวังกษาคความดีให้ติดจิตติดใจตลอดไป อยู่ที่ไหนมีสติตั้ง ทำความ پاکความเพียร เติบงกรรมนั่งสมาธิภาวนา ชำระจิตใจตัวก่อเรื่องก่อราวจากกิเลสที่มันฝังอยู่ในหัวใจมาตั้งแต่เดิมนั้นแล ออกด้วยศีลด้วยธรรม คือ สติธรรม ปัญญาธรรม วิริยธรรม

บำรุงจิตใจของตนด้วยอรรถด้วยธรรมแล้วจิตใจจะมีความสว่างขึ้นมา เวลาจิตใจได้รับการบำรุงรักษาอยู่อย่างนั้นตลอด ในสถานที่เหมาะสม กินก็กินน้อยเพียงหนเดียวพอแล้ว นั่น ฉันเพียงหนเดียวพอแล้ว ฉันก็ไม่ได้ฉันให้อิ่มมากนัก แบบอ้อมหมีพิพามาอย่างนั้นใช้ไม่ได้ ท่านฉันพอยังอัตภาพให้เป็นไป วันหนึ่ง ๆ การอยู่การกินการใช้การสอยท่านไม่เป็นกังวล การอยู่สถานที่อยู่ก็มีประชาชนญาติโยมสร้างให้แล้วไม่เป็นภาระ การกินถึงเวลาไปบิณฑบาตเต็มบาตรมาท่านก็ไม่เป็นภาระหนักหน่วงอะไร หยูกยาทุกวันนี้เต็มไปหมด ที่ไหนมีแต่หยูกแต่ยา นี่ท่านอยู่สบาย ๆ มีแต่การดำเนินจิตตภาวนา ชำระจิตใจ

จิตใจชำระมันอะไร คือ ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหาได้แก่กิเลส มันอยู่ที่จิตใจ ชำระความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหานี้ออกจากจิตใจของเราด้วยจิตตภาวนาทุกเวลา นี่ท่านก็สั่งสมเอาความดีงามขึ้นมาเรื่อย จิตใจที่เคยสกปรกโสมนก็ค่อยสะอาดขึ้นมา ด้วยการชำระซักฟอกขึ้นมา แล้วผลเด่นขึ้นจากนั้นก็เป็นการสงบสุขภายในจิตใจ มีไม่มีอะไรก็ตาม เงินทองข้าวของไม่มีเหมือนโลกเขาก็ตาม แต่ธรรมมีในหัวใจของท่าน ท่านไม่อดอยากขาดแคลนธรรม ท่านอยู่ที่ไหนท่านสงบเย็น

นี่ละพระผู้มีธรรมท่านเย็น เวลาภาวนาเข้าไปจิตใจมีความสงบเย็นลงไปเท่าไร ยิ่งมีความสุข ๆ จากนั้นก็สงบเย็นแล้วก็แปลกประหลาดอัศจรรย์ มีความสว่างไสวขึ้นภายในจิตใจที่มีธรรมเป็นเครื่องชุบเลี้ยงหรือหล่อเลี้ยงจิตใจนั้นแล ท่านก็อยู่ด้วยความสงบเย็นใจ นี่ต่างกันอย่างนี้นะ ท่านผู้ชำระกิเลสจะมีธรรมขึ้นเรื่อย ๆ ธรรมจะเพิ่มกำลังขึ้นเรื่อย ๆ จากจิตที่เป็นความสงบแล้วก็ป็นสมาธิมีความแน่วหนามั่นคง

จิตใจอึดพอกับอารมณ์ทั้งหลาย รูป เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัสต่าง ๆ ที่เคยเป็น
ข้าศึกต่อจิตใจนั้นอึดพอ ไม่ยุ่งเหยิงวุ่นวายเพราะอำนาจแห่งอาหารเครื่องหล่อเลี้ยง
จิตใจได้แก่สมาธิ มีความอึดในอารมณ์แล้วก็ไม่ยุ่งกับอะไร

ทีนี้แยกออกไปพิจารณาทางด้านปัญญา แยกเป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
อสุภะอสุภัง ทัวสกลกายของเราของโลกของสัตว์ทุกแห่งทุกหน พิจารณาเป็นอนรรธ
เป็นธรรม เป็นสติปัญญาแยกแยะออกไป จิตใจก็ได้หดตัวเข้ามา หดเข้ามาเท่าไรยิ่งมี
ความสว่างงาม มีความผ่องใสมากขึ้น ๆ นี่ท่านก็มีความสุขอยู่ในป่าในเขา นี่ละท่านผู้
สั่งสมความสุขภายในใจ ท่านไม่ยุ่งกับอะไรแหละ มีตั้งแต่ความพากความเพียร พินิจ
พิจารณาตลอดเวลา

จิตใจเมื่อได้รับการบำรุงส่งเสริมอยู่เรื่อย ๆ ก็มีความสว่างงามขึ้นจนกลายเป็น
ความแปลกประหลาดอัศจรรย์ภายในใจ ซึ่งแต่ก่อนเราไม่เคยเห็นไม่เคยรู้ แต่เวลา
นั้นได้เห็นได้รู้เป็นลำดับลำดับมาแล้ว เพราะความพากเพียรโดยอรรธโดยธรรม จน
กระทั่งจิตใจมีความสว่างงามเป็นลำดับ กิเลสมีมากมีน้อยชำระชักฟอกออกเป็นลำดับ
เช่นเดียวกัน จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นไปจากจิตใจเพราะ สติ ปัญญา ศรัทธา ความ
เพียร มีความแก่กล้าหนาแน่นขึ้นโดยลำดับ พัดกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจ เป็นจิตที่
บริสุทธิ์พุทธโอเต็มดวงขึ้นมา ท่านอยู่ที่ไหนท่านเป็นมหาเศรษฐีธรรม นี่แหละมหา
เศรษฐีธรรมคือธรรมภายในหัวใจด้วยการปฏิบัติของตนเอง ไม่ใช่ธรรมในปริยัติ

ที่จำได้แต่ชื่อแต่นามนั้นเป็นธรรมความจำ ธรรมภาคปฏิบัตินี้เป็นธรรม
ความจริง เป็นผลขึ้นมาจากการปฏิบัติ เราชำระชักฟอกได้มากน้อยเพียงไร จิตใจ
ของเราย่อมมีความสะอาดสะอาดขึ้นเป็นลำดับ สง่าราศี มีความแปลกประหลาด
อัศจรรย์ ตัวเองอยู่ที่ไหนก็ภูมิใจ ๆ เพราะไม่มีอะไรบกพร่องขาดเขินแล้ว จิตใจอึด
พอในอารมณ์ แน่ ใจก็สบายเรื่อย ๆ จนกระทั่งชำระชักฟอกหมดไปโดยสิ้นเชิง นั้น
เรียกว่าจิตเลิศเลอ จิตบริสุทธิ์พุทธโอแล้ว ไม่ต้องมาเกิดตายอีกเหมือนดังที่เคยเป็นมา
แต่ก่อน ซึ่งโลกทั้งหลายนี้ตายกองกันมาตั้งกัปตั้งกัลป์ ไม่ทราบว่าเขาว่าเราเป็นแบบ
เดียวกัน แต่จิตนั้นได้ถึงขั้นบริสุทธิ์แล้วตัดสินใจลงได้ทันที โดยไม่ต้องไปถามผู้ใดก็
ตาม รู้ประจักษ์ นี่ละท่านผู้บรรลุธรรมถึงขั้นสุดวิมุตติพระนิพพาน ประจักษ์ในหัวใจ
เรียกว่า สันติภูมิโก ชั้นสุดยอด ถึงนิพพานสุดยอดแล้ว นั้นละธรรม

นี่ละการเสาะแสวงหาธรรม มีได้เช่นเดียวกับเราเสาะแสวงหาสมบัติทางโลก
ทางสงสาร ใครหาเงินได้เงิน หาทองได้ทอง หาอะไรได้ทั้งนั้น เพราะสิ่งในโลกมีอยู่ทั่ว
ไป ใครเสาะแสวงหาทางไหนได้หมด ทีนี้ธรรมก็เหมือนกัน ธรรมมีหลายประเภท
ใครเสาะแสวงหาทางไหน ๆ ได้ทั้งนั้น ๆ ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งหาธรรมอันเลิศเลอได้

แก้มรรคผลนิพพานจำขึ้นมาในหัวใจแล้วพอ ที่นี้การเวียนเกิดเวียนตายซึ่งแบกหาม กองทุกข์ไปทุกภพทุกชาตินั้น ขาดสะบันงาไปในขณะที่จิตได้บริสุทธิ์วิมุตติพุทธโอแล้ว เรียกว่าสิ้นสุดจากทุกข์ นี่คือการปฏิบัติธรรม ธรรมอันนี้เป็นธรรมของศาสดาองค์เอก มาสั่งสอนพวกเรา

เราได้เกิดมาพบปะกับอรรถกับธรรมแล้วอย่าปล่อยวาง ใ้วันคืนปีเดือนเสีย ไปเปล่า ๆ นะ เวลาจะหลับจะนอนก็พากันไหว้พระสวดมนต์ ทำจิตใจให้สงบเย็น เพราะจิตใจนี้ติดตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับ ถึงจะมาดับเครื่องได้ในขณะที่หลับ ถ้าไม่หลับมนุษย์เราตายง่ายมากนะ เพราะมันดับเครื่องไม่เป็น มีแต่ติดเครื่อง ๆ นี่ เราดับเครื่องด้วยสมณะคือความสงบใจด้วยการภาวนาของเรา เวลาจะหลับจะนอนขอให้ภาวนาพุทธโอ หรืออมโม หรือสุมโห แล้วแต่ธรรมบทใดที่ถูกต้องกับจริตนิสัยของเรา ให้เราพยายามทำจิตใจของเราให้สงบ จิตใจจะเย็นลงไปโดยลำดับ ความเห็นสุขนี้เห็น ประจักษ์ใจนะ เราอย่าไปเอาข้างนอกมาเทียบมาเคียง คนนั้นมีสมบัติมากน้อยเพียง นั้นเพียงนี้ อย่าเอามาเทียบเคียงว่าเขามีความสุขมาก อันนั้นเป็นเพียงวัตถุแร่ธาตุต่าง ๆ เพียงเท่านั้นไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง ความสุขที่แท้จริงเกิดขึ้นที่ใจ

อย่างที่ท่านบำเพ็ญธรรมเกิดที่ใจของท่าน อยู่ที่ไหนท่านสบาย ๆ ไปหมด แล้ว ไม่มีความพลัดพรากจากกันเหมือนสมบัติภายนอกเลย สมบัติภายนอกเป็นสิ่งที่เสี่ยง ทาย ได้มาวันนี้เสียไปวันนั้น ได้วันนั้นเสียไปวันนี้ อยู่กันด้วยความเสี่ยงทาย แต่เรื่อง อรรถเรื่องธรรมเรานี้ก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้นแล้วอยู่ไหนแสน สบาย นี่อรรถธรรมของพระพุทธเจ้าสอนโลกให้ถึงขั้นที่เลิศโลก มีอยู่กับเราทุกคนขอให้พากันอุตสาหะพยายาม

เวลาจะหลับจะนอนให้ภาวนาพุทธโอ ๆ บ้างนะ เวลานี้ไม่ค่อยมีชาวพุทธเราการ ภาวนาไม่ค่อยมี มีแต่การให้ทาน รักษาศีลไป ก็ไม่มีความแน่วหนามั่นคง ถ้าไม่มีการ ภาวนาเป็นเครื่องสนับสนุน ถ้ามีภาวนาเป็นเครื่องสนับสนุนจิตใจก็เต็มด้าในธรรม การให้ทานก็หนักแน่นขึ้น รักษาศีล สร้างความดีต่าง ๆ หนักแน่นไปตาม ๆ กันหมด เพราะจิตใจเป็นผู้หนักแน่นในธรรมแล้ว ทำให้อย่างอื่นอย่างใดหนักแน่นไปด้วยกัน หมด นี่แหละขอให้พี่น้องทั้งหลายได้อุตสาหะพยายามนะ ให้มีการภาวนานะอย่าอยู่ เฉย ๆ ท่านภาวนาอยู่ในป่าในเขาเป็นของเล่นเมื่อไหร่ แต่พระท่านไม่ได้เหมือน ชาวาวาสนี้นะ ไม่ว่าครั้งพุทธกาลไม่ว่าสมัยปัจจุบัน ท่านมีอรรถมีธรรมมากน้อยเพียง ไรไม่ค่อยรู้กับท่านง่าย ๆ ละ จนกระทั่งว่าได้เข้าสนทนาปราศรัยกับท่านแล้วถึงจะ ค่อยรู้ขึ้นเป็นลำดับ

เฉพาะอย่างยิ่งคือคณะหรือพวกปฏิบัติด้วยกัน เป็นพระด้วยกันปฏิบัติด้วยกัน เข้ามาถึงกันแล้วพูดแต่เรื่องศีล เรื่องสมาธิ เรื่องปัญญาวิมุตติหลุดพ้นสว่างจ้าขึ้นภายในจิตใจ พุดออกไปนี้สนทนากันนี้ชั่วโหมง สัมวันสัณคินไปเพราะความเพลิดเพลนในผลงานของกันและกัน นี่คือภาคปฏิบัติทางด้านจิตใจ ท่านหาธรรมท่านก็เจอธรรม เจอธรรมกับเจอความสุขก็อันเดียวกัน กลมกลืนเข้าเป็นอันเดียวกัน

นี่ท่านอยู่ในป่าในเขา เราจะไปคิดแต่ที่ท่านอยู่ในป่าในเขาเฉย ๆ ท่านไม่ได้ อยู่ในป่าในเขาเหมือนสัตว์ป่านะ ท่านอยู่แบบพระ พระพุทธเจ้าก็อยู่ในป่าในเขา บำเพ็ญเพียรจนได้เป็นศาสดาออกมาจากป่าจากเขา สวาททั้งหลายก็อยู่ในป่าในเขา บำเพ็ญในป่าในเขา สำเร็จมรรคผลนิพพานเป็น สงฆ์ สรรณ คัจฉามิ ของพวกเรานี้ ท่านก็ออกมาจากป่าจากเขานั้นละ ธรรมเลิศเลออยู่ที่ป่าที่เขา เพราะเป็นสถานที่ บำเพ็ญสะดวกสบายไม่มีอะไรยุ่งกวน ท่านจึงได้บรรลุได้ธรรมครองใจอย่างเงียบ ๆ นะ พระมีธรรมในใจเรียกว่าเศรษฐกิจธรรมก็ได้ เราก็คงไม่ทราบกับท่านง่าย ๆ นะ ต่อเมื่อได้สนทนาปราศรัยกันเมื่อไรแล้ว จึงจะทราบว่าท่านมีธรรมอย่างนั้น

นี่ละสมบัติของธรรมปรากฏขึ้นที่ใจของเราสว่างมตลอดเวลา สมบัติภายนอก มีเป็นบางกาล มีความเสี่ยงทายเป็นประจำได้นั้นมาอันนี้เสียไป ๆ วุ่นวายตลอด แต่ความมีธรรมในใจนี้สว่างมไปตลอด ๆ ยิ่งเร่งเท่าไรยิ่งมีความสว่างม มองโลกนี้จำไปหมด เป็นยังงิท่านทั้งหลายเชื่อไหมพระพุทธเจ้าว่า โลกวิทู รู้แจ้งโลก รู้แจ้งทั้งโลก นอกโลกใน นี่แหละศาสดาของเรา ถ้าเป็นเหมือนเราท่านจะเรียกว่าเป็นศาสดาได้ยังงิ ก็ต้องต่างเราซึ่งเป็นครูสอนโลก ความรู้ต้องเหนือโลกชิ โลกวิทู รู้แจ้งโลก โลกนอกโลกในรู้ตลอดทั่วถึง โลกในคือกิเลสตัณหาภายในพระทัยสิ้นซากไปหมดไม่มีเหลือเลย โลกนอกก็พิจารณากระจายดูเหตุการณ์ของสัตว์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นนี้ เกิดมาจากภพใดชาติใด ไปสร้างบุญสร้างกรรมอะไรถึงได้เกิดมา สัตว์ตัวนี้มันเกิดมานี้มันไปสร้างบาปสร้างกรรมอะไร ความดีความชั่วอะไรบ้าง แล้วมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาเต็มโลกเต็มสงสารนี้มันไปสร้างบาปสร้างกรรม สร้างบุญสร้างกุศลที่ไหนบ้าง ๆ ถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ประเภทต่าง ๆ กัน

บางคนก็น่าชมเชยสรรเสริญ เป็นผู้มีความดีมีบางคนที่สักแต่ว่าเป็นรูปมนุษย์เท่านั้นเอง แต่เรื่องราวความสุขความเจริญไม่มีความหมายสำหรับมนุษย์ประเภทนั้น มันไปสร้างบาปสร้างกรรมอะไรมา มนุษย์เหมือนกันทำไมไม่เหมือนกันอย่างนี้พระพุทธเจ้ารู้หมด ที่มาเกิดอยู่ในโลกอันนี้ ใครเกิดมาจากภพใดชาติใด กำเนิดของสัตว์ตัวใด มาเป็นมนุษย์ ท่านรู้ไปหมดเห็นไปหมด แม้ที่สุดลงไปกองอยู่ในนรก ไปตกอยู่ในนรก เข้า ในนรกนี้หลุมนี้มีสัตว์นรกมากน้อยเพียงไร สัตว์นรกแต่

ละตัว ๆ นี่ มันไปทำบาปทำกรรมประเภทไหนบ้าง มันถึงได้มาตกนรอย่างนี้ทราบ
ตลอดทั่วถึง สัตว์นรกตัวนี้ไปทำบาปทำกรรมอย่างนั้น ๆ แล้วมาตกนรอย่างนี้ สัตว์
นรกประเภทนั้นทำบาปทำกรรมอย่างนั้นมาตกนรอย่างนี้ ๆ พระองค์ทราบหมดเลย
นี่เรียกว่า โลกวิทู รู้แจ้งโลก รู้โลกในก็รู้โลกนอกก็รู้ นรกหลุมไหนที่พระพุทธเจ้าไม่รู้
ไม่มี เปเรต ผีประเภทต่าง ๆ เต็มทั่วแดนโลกธาตุทรงรู้ทรงเห็นหมด แต่มันสุดวิสัย
เมื่อเป็นผลขึ้นมาแล้วก็ยอมให้เขาเข้าไป ตามบาปตามกรรมของเขาที่สร้างมาเองนั้น
แหละ เขาเสวยไปเอง

นี่จึงเป็นเหมือนว่าไม่มีอะไรในโลก มันมีเต็มหัวใจด้วยกันทุกคน จะไม่มียังง
บาปกรรมเราทำทุกวัน บุญกุศลเราทำทุกวัน ใครทำบุญต้องได้บุญใครทำบาป
ต้องได้บาป ไม่ไปไหน ไม่หายไปไหนเลย ท่านแสดงไว้ว่า กัมมสฺสโกมิหิ วายังง
เรมิกกรรมเป็นของของตน ทำลงไปแล้วจะให้ไปแบ่งหนักแบ่งเบาให้ผู้อื่นผู้ใดเอาไป
ช่วยนี้ไม่มี ทำบาปก็เป็นบาปของเราเต็มตัว ทำบุญเป็นบุญของเราเต็มตัว เพราะ
ฉะนั้นเราจึงอย่าไปคิดว่าให้คนนั้นช่วยคนนี้ช่วย เราต้องช่วยตัวเองตั้งแต่วินาทีที่ยังไม่
ตาย ความสุขความเจริญจะเป็นที่สมหมายของเราทุกคน ๆ ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้
ตั้งอกตั้งใจนะ

การภาวนารู้สึกบกพร่องมาก สำหรับทางฆราวาสของเรานี้ไม่ค่อยมีกันเลย
เสียทางตรงนั้นนะ ทางพระก็ด้อยมากการภาวนา แต่กรรมฐานท่านไม่ด้อยท่านภาวนา
ของท่านเสมอ ท่านดัดดวงเอาอรรถเอาธรรมเข้าสู่ใจ ไปที่ไหนสว่างหมดภายใน
หัวใจท่าน แต่ภายนอกก็เหมือนผ้าชีว้นนั้นแหละ ผ้าชีว้นห่อทองภายในใจของท่านสว่าง
งาม เหลืองอร่ามภายในจิตใจ ทองคำสู้ไม่ได้นะ สัจจิตที่เลิศเลอไม่ได้ จึงพากันตั้งอก
ตั้งใจปฏิบัติ

ธรรมไม่ใช่เป็นของศรีของล้ำสมัย ธรรมเป็นธรรม กิเลสเป็นกิเลสเกิดอยู่
ในหัวใจอันเดียวกัน ใครหม่นไปตามกิเลสคนนั้นจะได้รับความเดือดร้อนเสียหาย
ตลอดไป ใครหม่นมาทางอรรถทางธรรมทางบุญทางกุศล ผู้นั้นก็จะเป็นบุญเป็น
กุศลมีความสุขความเจริญตลอดไปเช่นเดียวกัน ถ้ายิ่งส่งเสริมในทางดีเท่าไรก็ยิ่งดี
ขึ้น ๆ จนถึงวิมุตติพระนิพพานได้ เอ้า ผู้ที่หม่นไปตามกิเลสเห็นว่ากิเลสเป็นของดิบ
ของดีเท่านั้นหม่นไปตามมันจนนรกได้ไม่สงสัย จึงขอฝากธรรมะนี้ไว้กับบรรดาพี่น้อง
ทั้งหลายได้นำไปพิจารณา วันนี้เราก็ได้ช่วยชาติบ้านเมืองของเราเต็มเม็ดเต็ม
หน่วย พี่น้องทั้งหลายได้มาบริจาคทองคำเหลืองอร่าม เป็นที่ซาบซึ้งอย่างถึงใจทีเดียว
นี่ก็เป็นอันหนึ่ง แล้วภายในใจจึงขอฝากธรรมไว้กับพี่น้องทั้งหลายให้นำไปบำเพ็ญ

จิตตภาวนาเป็นกุศลมหากุศลขึ้นภายในใจของเราทุกคน ๆ ทุกเวลาที่เรำบำเพ็ญนั้น
แหละ

การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควรแก่ธาตุแก่นันท์ แก่เวล่ำเวลา ขอความสวัสดีจง
มีแก่บรรดาท่านผู้ฟังทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

อ่านและฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่

www.Luangta.or.th or www.Luangta.com